

EESTI VABARIIGI PÕHISEADUSE RAKENDAMISE SEADUS

§ 1. Põhiseadus loetakse vastuvõetuks rahvahääletuse tulemuste väljakuulutamise päeval juhul, kui eelnõu poolt antud häälte arv ületab vastuhäälte arvu.

§ 2. Põhiseadus jõustub Põhiseaduse rahvahääletusel vastuvõtmisele järgnevat päevast. Põhiseaduse § 78 punkti 4 ja § 79 kohaldatakse pärast käesoleva seaduse § 5 alusel valitud Vabariigi Presidendi ametisseastumist.

Eesti Vabariigi Ülemnõukoogu ja Eesti Kongressi volitused lõpevad Riigikoogu valimistulemuste väljakuulutamisega. Ülemnõukoogu poolt ametisse kinnitatud Vabariigi Valitsus vabaneb ametist Põhiseaduse alusel moodustatud valitsuse ametisseastumisega.

§ 3. Põhiseaduse jõustumise hetkel kehtivad õigusaktid toimivad niivõrd, kui nad ei ole vastuolus Põhiseadusega. Vaidluse korral õigusakti vastavusest Põhiseadusele otsustab küsimuse Riigikohus (selle moodustamiseni Ülemkohus).

§ 4. Riigikoogu valimised kuulutab välja Ülemnõukoogu kümne päeva jooksul pärast Põhiseaduse vastuvõtmist. Valimised toimuvad hiljemalt kuuskümmend päeva pärast nende väljakuulutamist.

Põhiseaduse vastuvõtmise järel valitud Riigikoogu esimese koosseisu volitused kehtivad erandina kuni kolm aastat. Esimeseks istundiaks kutsub Riigikoogu kokku Vabariigi Valimiskomisjoni esimees või esimehe asetäitja kümne päeva jooksul pärast valimistulemuste väljakuulutamist.

Vabariigi Valimiskomisjoni esimees või esimehe asetäitja juhib Riigikoogu tegevust kuni Riigikoogu esimehe valimiseni.

Töö- ja kodukorra seaduste vastuvõtmiseni on Riigikoogu otsustusvõimeline, kui istundil on kohal vähemalt pool koosseisust.

Põhiseaduses tähendab:

poolthäälte enamus - poolt hääletab enam kui vastu; kahekolmandikuline häälteenamus - poolt hääletab vähemalt kaks korda enam kui vastu; neljaviiendikuline häälteenamus - poolt hääletab vähemalt neli korda enam kui vastu; Riigikoogu koosseisu häälteenamus - poolt hääletab üle poole Riigikoogu koosseisust; Riigikoogu koosseisu kahekolmandikuline häälteenamus - poolt hääletab vähemalt kaks kolmandikku Riigikoogu koosseisust; Riigikoogu koosseisu kolmeviieendikuline häälteenamus - poolt hääletab vähemalt kolm viiendikku Riigikoogu koosseisust;

Riigikoogu liikmete tasu maksmise alused ja korra kehtestab Ülemnõukoogu enne Riigikoogu valimiste väljakuulutamist.

§ 5. Põhiseaduse rakendamisel valitakse Vabariigi President erandina üheaegselt Riigikoogu valimistega üldistel.

ühetaolistel ja otsestel valimistel salajase hääletamise teel hääletamisest osavõtnute häälteenamusega neljaks aastaks. Kui ükski kandidaat ei saa nõutavat häälteenamust, valib Vabariigi Presidendi Riigikoogu kahe enim hääli koonud kandidaadi hulgaast kümne päeva jooksul, arvates Riigikoogu kokkuastumisest.

Vabariigi Presidendi kandidaadi ülesseadmise õigus on:

1) vähemalt kümnel tuhandel hääleõiguslikul Eesti Vabariigi kodanikul;

2) viiendikul Eesti Vabariigi Ülemnõukoogu koosseisust;

3) viiendikul Eesti Kongressi koosseisust.

Isik, kes kandideerib Vabariigi Presidendi ametikohale ei tohi samaaegselt kandideerida Riigikoosse.

§ 6. Põhiseaduse § 78 punktis 10 loetletud ametiisikute kandidaadid esitab Vabariigi President Riigikooule kuuekümne päeva jooksul, arvates ametisse astumise päevast.

§ 7. Kuni 2000. aasta 31. detsembrini peab Vabariigi Presidendi ametikohale, Riigikoosse või kohaliku omavalitsuse volikokkuse kandidaadi, samuti isik, kes taotleb peaministri, ministri, Riigikohtu esimehe, Riigikohtu liikme, kohtuniku, õiguskantsleri, riigikontrolöri, Eesti Panga presidendi, kaitseväge juhataja või ülemjuhataja või mis tahes muud valimise või nimetamise alusel täidatavat ametikohta riigi- või kohaliku omavalitsuse organil, andma kirjaliku süümevande selle kohta, et ta ei ole olnud Eestit okupeerinud riikide julgeolekuorganite või relvajõudude luure või vastuluure teenistuses ega agent ega ole osalenud kodanike jälitamisel ja repressioonidel nende poliitiliste veendumuste, ebaloolaalsuse, klassikuuluvuse või Eesti Vabariigis riigi- või kaitseteenistuses olemise eest.

Kui kohus tuvastab, et süümevande kinnitatu ei vasta tõele, kõrvaldatakse kandidaat valimisnimekirjast või tühistatakse tema mandaat või isikut ei nimetata käesoleva paragrahvi lõikes 1 märgitud ametikohale või vabastatakse isik vastavalt ametikohalt.

§ 8. Isik, kes soovib jääda § 7 lõikes 1 nimetatud ametikohale, mida ta on asunud täitma enne Riigikoogu kokkuastumist, peab andma süümevande kolmekümne päeva jooksul Riigikoogu kokkuastumisest arvates. Kui isik keeldub süümevannet andmast või kui kohus tuvastab, et süümevande kinnitatu ei vasta tõele, vabastatakse isik vastavalt ametikohalt.

§ 9. Põhiseaduse jõustumine ei too iseenesest kaasa seniste riigiorganite töötajate töösuhete lõpetamist.

§ 10. Kuni põhiseaduslike riigiorganite moodustamiseni täidavad Põhiseaduse jõustumise hetkel teotsevad riigiorganid oma seniseid ülesandeid.

Põhiseadust ei saa tõloendada ega rakendada selliselt, et riigiorganile, mis ei ole moodustatud Põhiseaduses ja Põhiseaduse rakendamise seaduses sätestatud korras, läheksid üle

mõne põhiseadusliku riigiorgani kõik volitused.

§ 11. Käesolev seadus on koos Põhiseadusega vastu võetud rahvahääletusel 1992. aasta Seadus jõustub üheaadselt Põhiseadusega.

Põhiseaduse rakendamise seadust saab muuta Põhiseaduse muutmiseks ette nähtud korras.

Eesti Vabariigi Põhiseaduse
rakendamise seaduse eelnõu
Põhiseaduse Assamblee poolt
Põhiseaduse rakendamise seadusele
tehtud muudatustega).

13.04.1992.

Ilmaris (Põhiseaduse Assamblee
ühiklise komisjoni liige)